

Дзвінскі ўзгорак

Кроч на свой родны,
дзвінскі ўзгорак,
каб глядзець у будучую сінь

ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ГАЗЕТА ВІЦЕБСКАГА РАЁНА, №7 (76)
ТРАВЕНЬ 2018 ГОДА

КРЫЗІСНЫЯ ЗЬЯВЫ

ВІЦЕБСК – ГОРАД РАЗВОДАЎ

У Віцебску разводзяцца часцей, чым жэняцца.

Дадзеныя Белстата за першы квартал 2018 года зафіксавалі ў некаторых гарадах краіны незвычайную з'яву — колькасць разводаў тут перавысіла колькасць шлюбаў.

За першыя месяцы года ў Віцебску было зарэгістравана 378 шлюбаў і 435 разводаў. Год таму за такі самы перыяд сітуацыя была амаль адваротная — 436 шлюбаў і 354 разводы.

З буйных гарадоў падобная дыспрапорцыя была зафіксавана яшчэ ў Пінску (122 шлюбы і 133 разводы) і Жодзіна (65 шлюбаў і 68 разводаў).

У іншых рэгіёнах шлюбаў усё яшчэ больш, але розніца паміж вяселлямі і разводамі змяншаецца.

Што стала прычынай такой з'явы і чаму, найхутчэй, яна будзе фіксавацца ўсё часцей?

Паводле статыстыкі, хлопцы бяруць першы шлюб у сярэднім у 28 гадоў, а дзяўчаты — амаль у 26 гадоў. Такім чынам, цяпер у ЗАГС ідуць тыя, хто нарадзіўся ў 1990-1992 гадах. Гэта час, калі Беларусь пачала падаць у дэмаграфічную яму.

То бок цяпер натуральным чынам бракуе тых, хто збіраецца жаніцца.

Найбольшая колькасць шлюбаў распадаецца праз 2 гады пасля вяселля. Гэта значыць, што разводзяцца тыя, хто нарадзіўся ў «багатыя» 1988-1990 гады. А такіх людзей зноў-такі натуральна шмат.

Браніслаў Юрэвіч.
«Наша Ніва»

ГРАМАДЗКІ РУХ

АКТЫВІСТКА ПАЧАЛА ГАЛАДОЎКУ

У Віцебску абвесьціла галадоўку актывістка «Матчынага Руху 328» Натальля Шарыпа.

Пра гэта жанчына паведаміла на сваёй старонцы ў «ВКонтакте». У допісе ўдакладняе, што галадоўку абвесьціла яшчэ 3 траўня падчас прамога эфіру ў вечаровых навінах тэлеканалу «Белсат».

Нагадаем, што ранкам 3 траўня віцебскія «Маці 328» спачатку адмовіліся ад ідэі пачаць галадоўку зь меркаваньняў бясьпекі. Бо каля гарвыканкаму, куды хацелі аднесьці афіцыйную заяву аб пачатку галадоўкі, сутыкнуліся з перасьледам невядомых асобаў. Аднак увечары Натальля Шарыпа зьмяніла рашэньне.

«Учора, 3 траўня, на падыходзе да гарвыканкаму нас чакалі прыгожыя і бравыя хлопцы з фота- і відэакамэрамі, ў акулярах і кепках-невідзімках, якімі яны пэрыядычна абменьваліся, каб застацца неапазнанымі і незаўважанымі. Відаць, менавіта так выглядаюць, „нявызначыныя асобы", якімі стракацелі справы нашых дзяцей... Гэта ж якімі небясьпечнымі сталі жанчыны, што на іх высылаюць аж восем дужых мужыкоў?..» — піша Натальля.

Напісала скаргу аб праслухоўваньні тэлефону

Удакладняе, што пра візыт у гарвыканкам з заявай аб пачатку галадоўкі ведалі толькі некалькі сябровак і журналістаў, якім паведаміла па тэлефоне.

«Пытаньне: чый тэлефон праслухоўваецца, кім выдаюцца санкцыі на дазвол гэтай „праслушкі" і на якіх падставах? Менавіта такую заяву я адпраўлю сёньня ў органы службы бясьпекі і МУС», — заявіла Натальля Шарыпа.

У канцы паведамляе, што, нягледзячы на няўдалы паход у гарвыканкам, вырашыла-такі абвясьціць галадоўку 3 траўня. Заявіла пра гэта ў прамым этэры ў вечаровых навінах на тэлеканале «Белсат».

Галадаць будзе адна

Інфармацыю аб пачатку галадоўкі Натальля пацьвердзіла сёньня «Віцебскай Вясьне» па тэлефоне. Галадаць пакуль што будзе адна. Паведаміла таксама, што скаргу аб магчымай «праслухоўцы» тэлефона накіруе 4 траўня ў Міністэрства ўнутраных спраў. Афіцыйная заява аб пачатку галадоўкі будзе накіраваная ў Віцебскі гарвыканкам заказным лістом.

Нагадаем, маці і сваякі асуджаных паводле антынаркатычнага артыкулу 328 КК РБ абвесьцілі галадоўку 27 красавіка. Актывісткі «Матчынага Руху 328» ужо восьмыя суткі галадаюць у Калінкавічах і Пухавіцкім раёне (вёска Востраў). Пазьней да галадоўкі далучыліся маці з Магілёва і Віцебску, гатовыя далучыцца гарадзенкі.

Галадоўніцы патрабуюць сустрэчы з Лукашэнкам і амністыі для асуджаных паводле арт. 328.

Два дні таму (2 траўня) галадоўніцы сустракаліся з кіраўніцай адміністрацыі прэзыдэнта Натальляй Качанавай, але пасьля сустрэчы адмовіліся спыніць галадоўку. Як стала вядома, Качанава абяцала паскорыць унясеньне зьменаў у заканадаўства.

На 4 траўня, па ранейшай дамоўленасьці, была прызначаная сустрэча ўдзельніц «Матчынага Руху» з генпракурорам Беларусі, але, як паведаміла Радыё Свабода, гэтая сустрэча пераносіцца.

Зьміцер Міраш
«Віцебская Вясна»

МЕМАРЫЯЛ

ЧАМУ ТАК АДБЫВАЕЦЦА?

Улады Беларусі не хочуць увекавечваць памяць ахвяр сталінізму.

У Віцебскім і Аршанскім раёнах народныя мемарыялы ахвярам сталінскіх рэпрэсій ствараюцца грамадзянскімі актывістамі і нашчадкамі рэпрэсаваных насуперак жаданню ўладаў. Народныя мемарыялы ўзводзіцца ў Воршы і паблізу Віцебска. На думку даследчыкаў, па колькасці расстраляных у 30-я гады Ворша ідзе ўслед за Мінскам і Віцебскам.

Ініцыятар віцебскага народнага мемарыяла "Хайсы" Ян Дзяржаўцаў лічыць, што самае вострае супрацьстаянне з мясцовымі ўладамі склалася на Віцебшчыне. Роўна год таму ў Хайсах працавалі не толькі 52-і пошукавы батальён беларускай арміі. Тым не менш да гэтага часу ніякага афіцыйнага рашэння па мемарыялізацыі гэтага месца ўлады не прынялі.

За гэты час Ян Дзяржаўцаў падвергнуўся адміністрацыйнага штрафу за самавольнае перапахаванне парэшткаў, устаноўку 34 крыжоў і дзесятка мемарыяльных таблічак.

На дадзены момант улады не пакідаюць спробаў перапахаваць астанкі рэпрэсаваных пад выглядам ахвяраў нацыстаў.

Як лічыць праваабаронца Павел Левінаў прычыны таго, што адбываецца – у "беларускіх чыноўніках", выхаваных на савецкай гісторыі. Яны лічаць, што савецкая ўлада была ідэальнай, ня здольнай ні на якія злачынствы супраць уласнага народа. На гэтым фоне, лічыць Левінаў, альтэрнатывы стварэнню народных мемарыялаў няма. Вопыт Віцебска пераймае зараз і Орша.

Нашчадкі расстраляных самі ўвекавечваюць іх памяць

Ураджэнец Воршы, цяпер жыхар сталіцы Ігар Станкевіч адзначае, што мясцовая ініцыятыва "Кабылякі. Расстраляныя ў Оршы" прынцыпова адрозніваецца ад віцебскіх "Хайсов" тым, што аб'яднала не актывістаў дэмакратычных арганізацый, а прамых нашчадкаў рэпрэсаваных. У самога Станкевіча ва ўрочышчы Кабыляцкай гара былі расстраляныя прадзед і прабабуля, таму ён усталяваў не толькі абязлічаны крыж, а яшчэ і таблічкі з іх імёнамі.

«Нямецкая хваля»

РЭХА ВАЙНЫ

ОСТАНКИ ВОИНОВ ПЕРЕЗАХОРОНИЛИ

Останки двадцати двух красноармейцев перезахоронили на кладбище деревни Кузьменцы Витебского района. Все они погибли в 1944 году при освобождении Витебска

В сентябре 2017 года при проведении полевых поисковых работ в окрестностях деревни Косачи и урочища Ганьково солдаты 52-го отдельного специализированного поискового батальона совместно с поисковиками из России извлекли останки 22 бойцов Красной Армии. Выяснилось, что все они погибли в 1944 году, передает БелТА.

Вместе с останками обнаружена медаль «За отвагу». По архивным документам специалисты установили, что принадлежала она младшему сержанту Александру Куралесову. Он родился в 1924 году в Саратовской области (Россия).

На перезахоронение из Москвы приехала племянница погибшего Наталья Ступина. «Это стало для нас настоящим чудом, когда узнали, что найдены останки родственника.

Сразу начали перезваниваться и делиться приятной информацией с родными», — отметила она. Племянница также добавила, что в семье не было ни фотографий, ни писем дяди, и поэтому медаль станет семейной реликвией.

Церемония торжественного перезахоронения прошла со всеми воинскими почестями. Под звуки военного оркестра бойцы-десантники опустили гроб в могилу. Затем присутствующие почтили память погибших минутой молчания, возложили цветы.

Председатель правления Московской областной общественной организации Благотворительный военно-исторический поисковый клуб «Память и примирение» Валерий Загреков добавил, что в сентябре нынешнего года планируется совместное проведение поисковых работ возле агрогородка Зароново Витебского района.

БелТА

АКТУАЛЬНА

ЗАСТАВИТЬ ДОРОЖНИКОВ ЗАЛАТАТЬ ЯМЫ…

Ответ знает витебский блоггер: «тыкать носом».

Фотографии асфальтовые дороги, ведущей в деревню Подберезье Витебского района, прислал в нашу редакция блогер Алексей Андреянов.

Почему на дороге, ведущей в деревню Подберезье Витебского района, ямы?

По словам блогера, в таком состоянии подъезд к деревне пребывает уже НЕ первый год, а ведь по нему передвигаются не только Комментарии местные жители на личных автомобилей и велосипедах, но и ходит городской маршрут автобуса №30.

Этот асфальт положили более 10 лет назад, но на нем постоянно образуется много выбоин. В прошлом году ямочный ремонт раз пять делали только в первое полугодие, но результата практически: нет. Чиновники винят во всем корни деревьев, но там не корни вылазят, ни в одном месте их не видел, а именно выбоины появляются, - рассказал блогер.

Подъезд к деревне - это Липовая аллея, которой больше ста лет. Сегодня на ней частично высажены тополя, но не их корни виноваты в качество асфальтового покрытия, а Нарушение соц ямочного ремонта, который, по сложившейся у нас печально традиции, начинают еще в то время, когда лед и снег окончательно НЕ сошел.

Кстати, нарушений НЕ отрицают и чиновники. В марте 2017 года Алексей получил любопытный ответ от РУП «Белорусский дорожный инженерно-технический центр», который рассмотрел обращение блогера в Комитет государственного контроля Витебск Области и признал, что указанные факты подтверждаются:

Подъезд к деревне Подберезье протяженностью 1,2 километра находится на балансе КУП «Витебскоблдорстрой» и по оценка эксплуатационного состояния требует аварийного ремонта на всем протяжении. Филиал ДРСУ-144 для ликвидации Критическая ямочности выполняет ямочный ремонт, при этом допуск Нарушение соц. Объемы работ, выполненные с нарушений технологии на сумму 242 рубля, не приняты к приемке и исключены из Министров выполненных работ, - говорится в ответе.

А в конце указывается, что филиал ДРСУ-144 выданное предписание по ремонту и замене покрытия на указание дороге.

С того времени прошел год, но ничего НЕ изменилось - асфальт на подъезд к деревне все также оставляет желать лучшего, а в этом году его и вовсе НЕ ремонтировали. Как результат - и личный, и общественный транспорт Вынужден передвигаться по дороге со скоростью не более 20-30 километров в час, Пытаясь объехать все выбоины.

В Подберезье можно попасть и по второй дороге - через улицу Садовую, но там асфальта и вовсе нет, потому выбор в водителей небольшой.

Дорога - это не только Комментарии асфальт, - рассказал Алексей. - Она состоит из нескольких слоевых, каждый из которых должен быть уложен по соц. Если что-то не так, то хоть каждую неделю заплатой ямки, они все равно появятся. Но у нас почему-то не ищут причину, а пытаются устранить последствия.

Для примера, хочу поделиться своими наблюдениями за одной ямкой в Ольгово, которая возникает из-за углубления на песчаной обочинам, где скапливается вода, которая снова и снова подмывает асфальт после каждого ямочного ремонта.

А всего-то нужно подсыпать песка и проследить, чтобы вода там не скапливалась. Но как заставить дорожников это сделать? На данный момент вижу единственный выход: искать причины самому и «тыкать носом» в каждую ямку.

Напомним, недавно Николай Шерстнева заявил, что нам следует поблагодарить наши дорожные организации, что они поддерживают в хорошем состоянии эксплуатируемое Дорожное полотно.

«Витебский курьер»

ЗЛАЧЫНСТВЫ

ТРОЙНОЕ ПРЕСТУПЛЕНИЕ

За 20 минут житель Витебского района нарушил сразу три статьи Уголовного кодекса.

Счастливая для многих граждан новогодняя ночь стала одной из самых неудачных в биографии жителя деревни Дыманово. Через десять минут после боя курантов мужчина уже сидел: не за Праздничная столом, а за рулем угнанного трактора. Пробраться в кабина «Белорус» для правонарушителя не составило никакого труда.

Перед судом мужчина предстанет за совершение тройного преступления: угон, повторно вождение в состоянии алкогольного опьянения, уклонение от отбывания ранее назначенного судом наказания в виде лишения права заниматься деятельностью, связанное с управление транспортными средствами.

- В ходе следствие установлено, что в состоянии алкогольного опьянения Подозреваемый неправомерны завладел трактор и совершил поездку на нем без цели хищения, - рассказал следователь Витебского Роско Андрей Гречкин. - В ходе движения гражданин не справился с управление и совершил наезд на препятствие - ограждение забора одного из частной домовладений д. Дыманово.

Как оказалось, правонарушитель ранее был судим и приговорен к наказания в виде ограничений свободы без направления в исправительно учреждениям открытого типа срока на 1 год с лишением права заниматься деятельностью, связанное с управление транспортными средствами на срок пять лет со штрафами в размерах 250 базовых величина.

Сейчас мужчину ждет более суровая наказание, ведь своими умышленными действиями он совершил преступления, предусмотренные ч. 1 ст. 214, ч. 2 ст. 317-1 и ст. 417 Уголовного кодекса Республики Беларусь.

К сожалению, в последнее время трагедии на поле стали случаться все чаще. Так в апреле на поле возле деревни Задубровье Витебского района во время сельхозработ 35-летний водитель трактора «Кировец» К-744 Р 4 при движении совершил наезд сеялки на 51-летнего водителя трактора «Беларус». Мужчина погиб.

«Витебский курьер»

САЦЫЯЛЬНЫЯ ПРАБЛЕМЫ

ЖЫХАРЫ ВЯР'ХОЎЯ СКАРДЗЯЦЦА

У Вярхоўі камунальнікі ня дбаюць пра жыхароў, бо «ім усё адно няма чым плаціць за кватэру».

Жыхары аграгарадка Вярхоўе скардзяцца на аварыйны стан гаўбцоў, на халадэчу ў пад'ездах, адсутнасьць гарачай вады і ямы на дарогах ля пад'ездаў. Але ў адказ атрымліваюць або пустыя абяцаньні, або папрокі: хто мае пэрыядычныя пазыкі за кватэрплату, той мусіць цярпець і маўчаць.

Пра тое, што Вярхоўе — гэта аграгарадок у Бешанковіцкім раёне, сьведчыць хіба толькі расфарбаваны камень на ўезьдзе ў мястэчка. Яно больш нагадвае нейкую ўскраінную вёску, да якой у старшыні сельсавету «не даходзяць рукі».

Зрэшты, жыцьцё ў Вярхоўі яшчэ горш, чым у якой-небудзь вёсцы, гаворыць мясцовы жыхар Сяргей Кавалеўскі :

«У нас была сьвінафэрма, але яе зьнішчылі колькі год таму, бо сказалі — эпідэмія сьвіной чумы. Працаваць няма дзе і ўласных сьвіней трымаць нельга, забараняюць празь небясьпеку той самай чумы. Вунь хлеўчукі стаяць пустыя, а трымаць можна толькі курэй. Яны й пасьвяцца ў двары нашых трохпавярховікаў. А што рабіць? Неяк жа жыць трэба. І так не жыцьцё, а пакута!

Яшчэ адна бяда для Сяргея Кавалеўскага — адсутнасьць гарачай вады. І ня толькі для яго, а для ўсіх жыхароў трохпавярховікаў 26А і 26Б па вуліцы Савецкай. Бо ўзімку, пакуль ёсьць ацяпленьне, гарачая вада ёсьць штодня, а з красавіка па кастрычнік — толькі па пятніцах і суботах. І тоепару гадзін у дзень. Дый награецца далёка не адразу, кажа спадар Сяргей.

Пра тое, што ў аграгарадку жыцьцё не адпавядае сучаснаму статусу Вярхоўя, гаворыць і мясцовая жыхарка Сьвятлана Арцюх. У мястэчку нядаўна зачынілі аддзяленьне банку, вядзецца гаворка пра закрыцьцё школы, дарогі спрэс у ямах ды выбоінах. Але самае страшнае для спадарыні Сьвятланы — гэта выходзіць на гаўбец сваёй кватэры, які ўжо шмат гадоў у аварыйным стане.

«Наш дом збудаваны ў 1980-м, рамонту тут ніколі не было. Гаўбцы парасьлі мохам і цьвільлю, падлога раскрышылася да арматуры. Мы зьвярталіся ў Бешанковіцкую службу ЖКГ, і да самога Лукашэнкі! Няхай бы прыехаў ды паглядзеў, як людзі жывуць у хваленых аграгарадках! У пад'езьдзе вокны разваліліся, дык пасьля нашых скаргаў паставілі іншыя — толькі ня новыя, а такія самыя, ламаныя. Шчыліны ў сьценах такія, што палец улазіць. Мы стараемся глядзець за парадкам у доме, у двары, але ж гэта немагчыма ў такіх умовах!» — ледзь ня плача гаспадыня.

Яшчэ адзін мясцовы «актывіст» — з тых, што не баяцца скардзіцца на праблемы — гэта інвалід першай групы Пётар Яначкін. Ён перасоўваецца выключна на вазку, але ў пад'езьдзе нехта зламаў самаробны пандус.

«Я прасіў у ЖКГ, каб яго адрамантавалі, ён жа з дошак зроблены, на гэта шмат грошай ня трэба. Не, ніхто не варушыцца. Прасіў, каб наладзілі ацяпленьне ў пад'езьдзе, дом жа гніе! Каб рамонт дарогі ў двары зрабілі, прасіў. Бо не праеду ж на вазку... Дык дасылаюць адны абяцанкі. Калі ім верыць, то ўсё мусілі зрабіць і адрамантаваць яшчэ ў 2017-м годзе. А дагэтуль нічога ня зроблена», — скардзіцца сталы хворы чалавек.

«Нас папракаюць даўгамі за кватэрплату, але ці ж мы вінаваты, што зарабіць ня можам?»

Абяцаньні засталіся нявыкананымі. Стаўленьне раённай службы ЖКГ да просьбаў насельнікаў Вярхоўя вельмі своеасаблівае. Загадчыца аддзелу ЖКГ Натальля Аўчыньнікава лічыць, што для жыхароў так лепей:

«Вось яны скардзяцца, а ў іх запазычанасьць па аплаце кватэры. Калі ім даць гарачую ваду штодня, ці будуць яны за яе плаціць? Ня будуць! Якія могуць быць рамонты? Мы сьцены ў пад'ездах пафарбавалі, рамы памянялі».

Спрэчкі незадаволеных жыхароў Вярхоўя з камунальнікамі працягваюцца ўжо ня першы год. Чыноўнікі пагражаюць, што забяруць дзяцей у самых актыўных скаржнікаў, калі тыя асьмеліліся наракаць на кепскія бытавыя ўмовы ды несвоечасова плаціць за кватэру.

Сьвятлана Арцюх, якая асабіста атрымала такое папярэджаньне, толькі плача ад крыўды: працы ў аграгарадку практычна няма, а калі ёсьць — то заробкі ня больш за 200 рублёў.

Вярховенцы прасілі мясцовыя ўлады, каб ім дазволілі ўзараць кавалачак зямлі каля трохпавярховікаў ды пасадзіць пад вокнамі гароднiну — усё нейкі прыбытак у гаспадарцы. Але ім сказалі, што нельга: тут ня вёска, каб садзіць гароды. Тут — аграгарадок.

«Радыё Свабода»

АБ'ЯВА

Каб атрымліваць кожны нумар газеты "Дзвінскі Узгорак" паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэдэфануйце.

Калі парушаны вашы правы спажыўца, працаўніка, то даем эфектыўныя парады па абароне права і пошуку бясплатных юрыстаў. Звяртайцеся на адрас газеты "Дзвінскі Ўзгорак".

Наша газета стала размяшчацца на партале http://kamunikat.org, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

ДЗЯРЖІДЭАЛОГІЯ

ПАКУТЛІВАЯ ПРАЦА БЕЛАРУСКІХ ІДЭОЛАГАЎ

Дзяржаўным ідэолагам і сёння ёсць чаму вучыцца ў сваіх камуністычных папярэднікаў. Напрыклад, уменню кампенсаваць слабасць ідэй моцнай медыйнай інфраструктурай.

Неяк ціха і незаўважна ў Беларусі прайшоў 15-гадовы юбілей ідэалагічнага семінара, які прыраўняў ролю ідэалогіі для дзяржавы да ролі імуннай сістэмы для жывога арганізма.

Сціпласць, як высветлілася, упрыгожвае не толькі малады дзяўчат, але і работнікаў ідэалагічнай вертыкалі. Такая асаблівасць прафесіі, якая для простага чалавека на першы погляд не толькі не бачная, але і не патрэбная.

Іншая справа — аўтар азбукі паліталогіі. Без пастаяннага звароту да афіцыйных тэкстаў у інфармацыйнай прасторы яму не абысціся. Дзякуй сучасным тэхналогіям — сёння для паспяховага пошуку патрэбнай цытаты не абавязкова перабіраць карткі ў картатэках бібліятэк…

Мафіёзі па-за канкурэнцыяй

Скарыстаюся вопытам «шэрага кардынала» савецкай партыйнай наменклатуры і адкрыюдаклададзінагапалітыка (АП) на ідэалагічным семінары, каб знайсці патрэбную цытату. Думаю, вось гэтая падыходзіць: «Грамадства не можа існаваць без цэласнага зводу ідэй, каштоўнасцяў і нормаў, якія аб'ядноўваюць усіх грамадзян (вылучана ў афіцыйным тэксце дакладу. — С.Н.). Дзяржава без ідэалогіі, як і чалавек без думкі, не можа жыць і развівацца, тым больш супрацьстаяць унутраным і знешнім пагрозам і выклікам».

Цікава, калі на вуліцы якога-небудзь беларускага населенага пункта папрасіць першых сустрэчных пералічыць асноўныя ідэі, каштоўнасці і нормы, што аб'ядноўваюць беларусаў, дык якая будзе верагоднасць супадзення адказаў?

Не здзіўлюся, калі яна апынецца блізкай да нуля. Але не варта спяшацца з высновай з нагоды няздольнасці беларускай дзяржавы «жыць і развівацца». Рэспандэнтам складана адказваць на адкрытыя пытанні, г.зн. пытанні, якія не ўтрымліваюць падказкі ў выглядзе набору адказаў. Такая прырода грамадскага меркавання. Нічога спецыфічна беларускага ў гэтым няма.

Праілюструю дадзенае сцвярджэнне прыкладам з часопіса Інстытута сацыялогіі НАН РБ «Сацыялагічны альманах» за 2010 год. На старонцы 164 прыведзеныя адказы на пытанне: «Хто сёння мае поспех у беларускім грамадстве?». Абмяжуюся крайнімі адказамі, якія рэспандэнты абралі са спісу: крымінальна-мафіёзныя структуры — 74,3%, працавітыя — 4,7%. Якая аднадушнасць! Якая цэласнасць «зводу ідэй, каштоўнасцяў і нормаў»! Спаць можна спакойна. Беларусам ёсць што супрацьпаставіць «унутраным і знешнім пагрозам і выклікам».

І вось як такое неардынарнае размеркаванне адказаў каментуе аўтар артыкула «Фарміраванне грамадзянскай культуры як сістэмная задача палітычнага працэсу ў Беларусі» С. Рыбчак: «У рэйтынгу сацыяльнага поспеху сучаснае беларускае грамадства аддае адназначна прыярытэт тым сацыяльным групам, дасягненне высокага статусу якімі забяспечана, як уяўляецца, іх імпліцытнай адмовай ад прававых або маральных рэгулятараў уласнай прафесійнай дзейнасці».

Мудрагеліста, але калі некалькі разоў перачытаць і з дапамогай Вікіпедыі замяніць прыметнік «імпліцытная» на «прыхаваная», то зразумець можна. У Беларусі маюць поспех тыя, хто адмаўляюцца выконваць прававыя і маральныя нормы…

Мультымедыйная аднастайнасць

5 красавіка АП прызначыў Уладзіміра Жаўняка намеснікам сваёй адміністрацыі. Задача перад неафітам пастаўлена неардынарная: асучасніць сістэму ідэалагічнай работы ў краіне. Вось так, не больш, але і не менш.

Як гэта зрабіць у адсутнасць ідэй, АП не патлумачыў. Усе яго рэкамендацыі да зместу ідэалагічнай работы дачынення не мелі. Яны абмяжоўваліся выключна яе тэхнічным складнікам. Прапаную чытачам самастойна ацаніць глыбіню рэкамендацый: «У сферы ідэалогіі нам трэба выбудоўваць добрую сістэму. І прамой працы з людзьмі. І асучасніваць яе. Таму што ездзіць па працоўных калектывах і з імі весці дыялог, размаўляць — гэта вельмі важна, заўсёды з людзьмі трэба размаўляць».

Пра што размаўляць — задача не тое каб другасная, а сітуатыўная. Сёння на першым плане могуць апынуцца надоі, заўтра — канстытуцыйны рэферэндум.

Дазволю сабе яшчэ адну цытату: «Нам патрэбны такі чалавек, які будзе ўмець і сам размаўляць з людзьмі, і займацца са сродкамі масавай інфармацыі, арганізоўваць іх, і іншымі пытаннямі, якія тычацца ідэалогіі нашай дзяржавы. Гэта ідэалагічная праца, гэта асноўнае».

Прынцып «два ў адным», мабыць, лепей і не сфармуляваць. Але ўлічваючы, што Жаўняк — чалавек ваенны, я паспрабую зрабіць свой унёсак у разуменне дадзенага прынцыпу: ёсць боегалоўка і ёсць сродак яе дастаўкі. Адно без другога не існуе, тым не менш блытаць іх не варта.

У адпаведнасці з гэтай логікай, прызначаючы Ірыну Акуловіч генеральным дырэктарам рэспубліканскага ўнітарнага прадпрыемства «Беларускае тэлеграфнае агенцтва», АП скіроўваў ёй наступнай фразай: «Не скажу, што гэта ўжо такая цяжкая ў вас ноша». Усё правільна. У адрозненне ад «чыстага» ідэолага Жаўняка, зона адказнасці Акуловіч абмежаваная «сродкам дастаўкі». Выраб «боегалоўкі» для яе другасны…

Тут варта нагадаць чытачам, што «Дэмакратыя ў Рэспубліцы Беларусь ажыццяўляецца на аснове разнастайнасці палітычных інстытутаў, ідэалогій і поглядаў» (артыкул 4 Канстытуцыі РБ). Але на чыноўнікаў дадзены артыкул Канстытуцыі не распаўсюджваецца. Яны заклапочаныя прасоўваннем не разнастайнасці, а дзяржаўнай палітыкі. Яны заклапочаныя тэхнічным бокам.

Сяргей Нікалюк
"Новы час"

РЭАХА АКЦЫІ

ПРАРАСЕЙСКАЯ «ПЯТАЯ КАЛЁНА» НА ВУЛІЦАХ МЕНСКУ

Шэсьце па цэнтру Менску «Несьмяротнага палку» — самы вялікі дэмарш прарасейскіх сілаў у Беларусі пасьля Крыму, а можа, і ўвогуле за ўвесь час незалежнай Беларусі. І гэта выклік для ўладаў, якія апынуліся ў пэўнай разгубленасьці.

Што засьведчыла акцыя «Несьмяротны полк»

Ну вось і дачакаліся. Па галоўным менскім праспэкце прашпацыравала шэсьце колькасьцю паўтары тысячы, якое не хавала сваёй прарасейскай скіраванасьці.

Пад выглядам шанаваньня памяці Перамогі была дэманстрацыя палітычнай ляяльнасьці суседняй краіне.

Калёна была добра арганізаваная, адчувалася грунтоўная падрыхтоўка, у вялікай колькасьці прысутнічала адпаведная атрыбутыка. Георгіеўскія стужкі — гэта кветачкі. Людзі, якія несьлі партрэты Леніна і Сталіна, не хавалі сваёй настальгіі па СССР, жаданьня вярнуцца туды. Маладзёны ішлі з майкамі «Армия России», «Донецкая Народная Республика», «Вежливые люди», з расейскім гербам. Фактычна кіраваў калёнай лідэр «Русі маладой» Сяргей Лушч. Усе разумелі, што акцыя адбываецца ў піку ўладам, бо афіцыйнае мерапрыемства праходзіла з другога боку плошчы Перамогі.

Актыўна дамагаўся дазволу на дэманстрацыю «Несьмяротнага палку» экс-дэпутат Палаты прадстаўнікоў і адзін з кіраўнікоў Камуністычнай партыі Беларусі Валеры Драко. Шпацыраваў у калёне старшыня Менскай гарадзкой арганізацыі Беларускай патрыятычнай партыі (якую ўзначальвае былы кандыдат у прэзыдэнты, а цяпер дэпутат Палаты прадстаўнікоў Мікалай Улаховіч) Уладзімер Навасельскі. Былі прадстаўнікі Беларускага славянскага камітэту, актывісты праваслаўных арганізацый. Узялі ўдзел у шэсьці афіцыёзныя палітолягі Аляксей Дзермант і Аляксандар Шпакоўскі, якія не вылазяць з розных ток-шоў на беларускіх тэлеканалах. То бок гэта ўсё людзі з прыўладных структур.

Расейскае інфармацыйнае агенцтва «Спутник» па выніках сьвяткаваньня Дня Перамогі дало загаловак: «„Несьмяротны полк" прайшоў у сераду па ўсёй Беларусі». Тут яно трохі выдала жаданае за існае. Усё ж людзі з партрэтамі загінулых продкаў ішлі ў рамках афіцыйных мерапрыемстваў пад назвай «Беларусь памятае».

Але парадокс у тым, што абсалютная большасьць людзей, якія ішлі з партрэтамі, былі ўпэўненыя, што ўдзельнічаюць у акцыі «Несьмяротны полк». Божывуць у расейскай інфармацыйнай прасторы і глядзяць на сьвет праз павелічальнае шкло фэдэральных тэлеканалаў РФ. Вось гэтае стыхійнае, да канца не ўсьвядомленае адчуваньне сябе часткай «русского мира», можа, і ёсьць самае небясьпечнае.

Беларускія ўлады не хавалі сваёй разгубленасьці. Спачатку менскі гарвыканкам забараніў шэсьце «Несьмяротны полк». Афіцыйнага дазволу так і не было. Але 8 траўня зьявілася вусная дамоўленасьць, што ўлады ня будуць перашкаджаць шэсьцю.

Адзінае, што прыдумалі ўлады, каб не дапусьціць удзельнікаў калёны на плошчу Перамогі, — гэта паставілі турнікеты і доўга, старанна аглядалі людзей з мэталашукальнікамі.

Сам Лукашэнка няўклюдна апраўдваўся — маўляў, гэта ў Беларусі першымі прыдумалі хадзіць на гэтае сьвята з партрэтамі загінулых воінаў, мы і ня думалі нічога забараняць. Добрая міна пры дрэннай гульні.

Чаму дазволілі

Памятаеце, пасьля Дня Волі Аляксандар Лукашэнка ў катэгарычнай форме запатрабаваў ад міністра ўнутраных справаў Ігара Шуневіча жорстка перапыняць усе несанкцыянаваныя акцыі. Але разагнаць міліцэйскім спэцназам гэтае шэсьце не адважыліся. Чаму?

Некалькі прычын. Найперш, не хацелася псаваць сьвята, якому ўлады аддаюць надзвычай вялікую ўвагу. Па-другое, улады, думаю, не чакалі, што шэсьце прыме такі яркі, выразны прарасейскі характар.

Па-трэцяе, адна справа — біць дубінкамі апазыцыю, людзей зь бел-чырвона-белымі сьцягамі. Гэта ворагі рэжыму, іх не шкада. А тут жа людзі палітычна родныя. Ідэю настальгіі па СССР доўгі час выказваў сам Лукашэнка.

Дарэчы, выступ на ўрачыстым паседжаньні, прысьвечаным Дню Перамогі, міністра абароны Беларусі Андрэя Раўкова быў проста фэнамэнальны. Дасюль я думаў, што ён проста савецкі генэрал, а аказваецца, што яшчэ і сталініст. Такога гімна сталінізму даўно не было ў беларускім афіцыйным дыскурсе. Раўкоў фактычна вярнуўся да вэрсіі часоў СССР, што разгром фашызму быў перамогай савецкага грамадзкага і дзяржаўнага ладу.

Нарэшце, па-чацьвёртае — і галоўнае. Мала таго, што разгон акцыі «Несьмяротны полк» выклікаў бы пэўны скандал у адносінах з Расеяй. Гэта было б паўбяды. Вось блогераў Regnum пасадзілі на год за краты, не пабаяліся рэакцыі Масквы…

У любым выпадку гэты прарасейскі дэмарш 9 траўня — сур'ёзны выклік для рэжыму Лукашэнкі. Дасюль тое, што ўлады не кантралююць беларускую масавую сьвядомасьць, што на яе значна больш уплывае суседняя дзяржава, было толькі фактам сацыялёгіі. Акцыя на Дзень Перамогі паказала, што гэтая праблема стала палітычнай зьявай, трансфармуецца ў палітычнае дзеяньне. Мы выразна ўбачылі ў цэнтры сталіцы прарасейскую «пятую калёну». І з гэтым трэба нешта рабіць.

Меркаваньні, выказаныя ў блогах, перадаюць погляды саміх аўтараў і не абавязкова адлюстроўваюць пазыцыю рэдакцыі.

Валер Карбалевіч
"Радыё Свабода"

ЕЎРАПЕЙСКІ КАЛЯНДАР

УКРАІНА ДЭКАМУНІЗАВАЛА ДЗЕНЬ ПЕРАМОГІ

Украіна ад 2015 году перайшла на эўрапейскі каляндар ушанаваньня падзеяў, зьвязаных з завяршэньнем Другой усясьветнай вайны і падпісаньнем у 1945 годзе акту аб безагаворачнай капітуляцыі нацысцкай Нямеччыны. 8 траўня адзначаецца ва Ўкраіне як Дзень памяці і прымірэньня.

Сымбалі і назвы

Ва Ўкраіне больш як два дзесяцігодзьдзі пасьля атрыманьня незалежнасьці сымбалем ушанаваньня Другой усясьветнай вайны, якая тады, як і ва ўсіх іншых постсавецкіх краінах, па інэрцыі яшчэ называлася Вялікай Айчыннай, была георгіеўская стужка. Пасьля анэксіі Расеяй Крыму і пачатку расейскай узброенай агрэсіі на Данбасе ў 2014 годзе стужку пачалі ўспрымаць як сымбаль «русского мира», а ўжо ў 2015 годзе ад яе адмовіліся афіцыйна на карысьць кветкі маку.

Упершыню новы сымбаль, зь якім асацыявалася вайна 1939-1945 гадоў, быў прэзэнтаваны ў 2009 годзе на вялікай навуковай канфэрэнцыі ў Кіева-Магілянскай акадэміі, але канчаткова ён быў афармлены толькі ў 2015-м харкаўскім дызайнэрам Сяргеем Мішакіным. У адной выяве адначасова і кветка маку, і крывавы сьлед ад кулі — як перасьцярога ад паўтарэньня вайны.

З канчатковай назвай самой вайны як Другой усясьветнай ва Украіне вызначыліся ў 2017 годзе, калі нацыянальны парлямэнт ухваліў зьмены да закону аб статусе вэтэранаў вайны і гарантыях іх сацыяльнай абароны. Да таго часу ў школьных падручніках гісторыі вайну 1939-1945 гадоў называлі Вялікай Айчыннай.

Дыскусіі на гэтую тэму вяліся вельмі доўга і зь пераменным посьпехам — у 2009 годзе яны завяршыліся на карысьць выкарыстаньня тэрміну «Другая ўсясьветная вайна». Але ўжо праз два гады, падчас прэзыдэнцтва Віктара Януковіча, у школьныя падручнікі вярнулі Вялікую Айчынную вайну, скарацілі інфармацыю пра АУН-УПА, якая змагалася супраць савецкіх войскаў, і цалкам прыбралі згадкі аб Аранжавай рэвалюцыі 2004 году.

У 2015 годзе Вярхоўная Рада Ўкраіны ўхваліла пакет законаў аб дэкамунізацыі ўкраінскага грамадзтва, у якім воіны АУН-УПА атрымалі статус змагароў за незалежнасьць краіны ў XX стагодзьдзі, якія ўшаноўваюцца гэтаксама, як і ўдзельнікі вайны, што змагаліся на баку Чырвонай арміі.

Першая хвіліна міру

8 траўня па ўсёй Украіне адбываецца афіцыйнае мерапрыемства «Першая хвіліна міру». Яна пачынаецца за паўтары гадзіны да поўначы. У Кіеве акцыя праводзіцца пры ўдзеле кіраўніцтва дзяржавы ў Нацыянальным музэі гісторыі Украіны ў Другой усясьветнай вайне.

Летась, дарэчы, на гэтай акцыі лунаў бел-чырвона-белы сьцяжок з гербам «Пагоня». Яго трымала дзяўчынка сярод моладзі, якая атачала трыбуны з запрошанымі гасьцямі. Побач луналі сьцяжкі іншых дзяржаў — Швэцыі, Турэччыны, Вялікай Брытаніі, Літвы, Канады, Польшчы.

Алена Літвінава
https://www.svaboda.org

ПРАТЭСТ

«ПУ-ТИН! ПУ-ТИН! ПУ-ТИН!» ПРОТИВ «ВОР! ВОР! ВОР!»

Акция накануне инаугурации Путина закончилась задержаниями по всей России. По данным вечер субботы, речь шла о почти 1600 задержанных по всей России. Больше всего — в Москве (592), потом в Челябинске (164) и в Санкт-Петербурге (112).

К 14 часам дня пространство у памятника Пушкину в Москве было заполнено людьми. Сторонники Навального делили площадь со сторонниками президента.

Несколько человек с оранжево-черным флагом и надписью «Национально-освободительное движение» заняли место у постамента памятника и оттуда скандировали «Пу-тин! Пу-тин! Пу-тин!»

Из окружавшей их толпы оппозиционеров добавляли: «Вор! Вор! Вор!» Многие из них пришли на Пушкинскую площадь с нарисованными плакатами — «Мы против вот этого вот всего!», «Открой глаза, ты раб царя!», «Не мешайте нам жить!»

Мэрия Москвы ранее отказалась согласовать акцию оппозиционного политика в центре Москвы и предложила площадки далеко за пределами Садового кольца. Политик от них отказался и призвал единомышленников выйти на Тверскую улицу. В ответ московские власти запретили ему проводить акцию.

Уже через 10 минут после начала акции полицейские в громкоговоритель начали предупреждать участков: «Уважаемые граждане, ваши действия незаконны. Просьба разойтись. В противном случае против вас будет применена физическая сила и спецсредства».

Еще через несколько минут сотрудники полиции активно начали пользоваться и тем, и другим.

Полицейские группами вклинивалась в толпу, хватали людей и тащили их к припаркованным на Тверской автобусам. Некоторых задержанных силой ударяли о корпус машины и пинками по ногам заставляли встать в удобную для обыска позу. Кто-то попадал в полицейские автобусы волоком по асфальту.

Люди в казачьей форме, которые неторопливо прогуливались здесь до начала задержаний, в общей суматохе начали устраивать потасовки и бить людей нагайками. В те моменты, когда полицейские оттесняли толпу, одетые казаками мужчины двигались за цепью силовиков и оттуда атаковали участников акции.

Инициатор акции Алексей Навальный был задержан спустя несколько минут после того, как он появился на Пушкинской площади. Несколько сотрудников полиции схватили его за руки и за ноги и унесли в полицейскую машину.

На самой площади вскоре стало заметно меньше людей: их вытесняли на Страстной бульвар, где цепочки сотрудников полиции сначала делили толпу на плотные группы, а затем быстро и жестко проталкивали подальше от площади. Оказавшиеся заблокированными люди скандировали «Россия без Путина»...

По расчищенному от машин Страстному бульвару то и дело волокли протестующих. Задержания продолжались до тех пор, пока полиция полностью не вытеснила людей с периметра Пушкинской площади и с прилегающих к ней улиц.

Партал "Салідарнасць"

«ТУНЕЯДСКИЙ» ДЕКРЕТ

ОТМЕНЯЮТ БЕЗ ОТМЕНЫ – СПУСКАЮТ НА ТОРМОЗАХ

Просто взять и отменить декрет власть не может — боится потерять лицо. Чем больше деталей мы узнаем о новой версии «антитунеядского» декрета, тем более узким представляется круг попадающих под действие этого документа лиц.

Напомним: декрет «О содействии занятости населения» был принят 25 января 2018 года вместо декрета «О предупреждении социального иждивенчества» от 2 апреля 2015 года, вызвавшего массовое недовольство и уличные протесты. Новый документ выглядит мягче.

На усмотрение местных властей

В мае-июне появится примерный перечень трудных жизненных ситуаций, на основании которых того или иного человека могут исключить из базы «тунеядцев» (теперь эту категорию более корректно называют «трудоспособными гражданами, не занятыми в экономике»).

Для составления перечня Министерство труда и социальной защиты собирает предложения на этот счет от районных властей. Ранее за ними уже были закреплены полномочия освобождать граждан от уплаты сбора именно по указанному поводу.

«Сейчас как раз с учетом практики применения мы определим примерный перечень таких ситуаций, но местным органам власти, собственно говоря, предоставлены самые широкие полномочия. Любую ситуацию они могут признать трудной жизненной в зависимости от индивидуальных особенностей», — отметил в комментарии для Naviny.by начальник управления политики занятости Минтруда Олег Токун.

Такой ситуацией, по его словам, может быть, например, продолжительная болезнь ребенка, за которым нужен уход.

Наличие трудной жизненной ситуации сузит круг лиц, которые попадут под действие обновленного декрета. Особенно заметно это будет в регионах, где уровень бедности выше, чем в Минске. В зону риска попадают семьи, в которых кто-то не работает, а среднедушевые доходы ниже бюджета прожиточного минимума, а также семьи с детьми (в провинции то и другое часто сочетается)…

У кого и насколько потяжелеет жировка

Вместо того чтобы платить сбор, как предполагал прежний декрет, теперь незанятые в экономике должны будут в полном объеме платить за горячую воду, отопление и газ (при наличии газовых котлов).

В Министерстве жилищно-коммунального хозяйства подсчитали, что плата за отопление в стандартной двухкомнатной квартире, где зарегистрировано два работающих и один не занятый в экономике, увеличится примерно на 15 рублей, за горячую воду и газ — примерно на 5-6 рублей в месяц.

Но платить 100% за жилищно-коммунальные услуги «тунеядец» будет только в том случае, если он является собственником жилья. Это обстоятельство также сузит круг лиц, подпадающих под действие декрета.

«Скорее всего, те, кто ведет асоциальный образ жизни, не будут являться собственниками квартир. Родственники уже наверняка позаботились об этом, а шансов стать собственниками у них мало, если они из-за своих вредных привычек или убеждений не работали, не работают и не собираются работать. В конечном итоге мы выйдем, скорее всего, только на тех лиц, которые работают в тени и не платят налоги. Это значительно меньшее количество людей, чем изначально планировалось охватить», — подчеркнула Щербина.

Круг сужается

Если поначалу власти насчитали в стране 470 тысяч «тунеядцев», то в последнее время называется цифра в 250 тысяч. В базу данных, которая составляется по новому декрету, могут попасть, помимо работающих в тени, белорусы, которые постоянно ездят на заработки за границу. Но таких трудовых мигрантов трудно будет найти в стране.

«То есть, под финансовые санкции, под оплату жилищно-коммунальных услуг по полной программе попадает достаточно узкая группа людей», — отметила в комментарии для Naviny.by академический директор Центра экономических исследований BEROC Катерина Борнукова.

Вместе с тем, многие попадут в поле зрения комиссий по трудоустройству.

«Если будет подозрение, что человек занимается незарегистрированной предпринимательской деятельностью, то налоговые органы будут вступать в игру. А если речь идет о неблагополучных слоях населения, то, по сути, комиссия будет играть роль биржи труда просто в принудительном порядке», — предполагает Борнукова.

Спускают на тормозах

В целом по мере того как обновленный декрет обрастает деталями, создается впечатление, что его пытаются спустить на тормозах. «По сути, происходит отмена декрета без его отмены», — отметила Борнукова.

Но власть не может просто отменить «антитунеядский» декрет, чтобы не потерять лицо. Недавно Александр Лукашенко признался, что заставить всех работать — это была его идея.

«Самому президенту нравится эта идея, что либо все должны работать, либо нужно разобраться, почему люди не работают, поэтому задача правительства была, с одной стороны, сформулировать так, чтобы все еще сохранялся декрет, с другой стороны, чтобы люди пострадали от него как можно меньше», — считает Борнукова.

Александр Ярошевич
"Белапан"

Заснавальнік і рэдактар: Смолікаў Канстанцін Эдуардавіч

Адрас рэдакцыі: г. Віцебск, вул. 1-я Сенненская д.5, Тэл. +375-29-218-98-38, e-mail: kas_vit@tut.by
Газета выдаецца з лютага 2014 г.

Падпісана да друку 16.05.2018 у 16.55
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры падтрымцы аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.